

Sygn. akt: IV U 361/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 października 2021 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu
w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Agnieszka Chlipała - Koziół

Protokolant: Katarzyna Kunik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 października 2021 r. we Wrocławiu

sprawy z odwołania **T. W.**

od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...)

z dnia 9.07.2020 r. (...)

o ustalenie stopnia niepełnosprawności

1. zmienia zaskarżone orzeczenie Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) z dnia 9.07.2020 r. oraz poprzedzające je orzeczenie (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności we W. z dnia 1.04.2020 r. w ten sposób, że zalicza wnioskodawczynię T. W. do osób niepełnosprawnych w stopniu lekkim, od 9.07.2020 r. na stałe, symbol przyczyny niepełnosprawności 05-R, a także zmienia zaskarżone orzeczenie w punkcie 5 wskazań w ten sposób, że orzeka, że istnieje konieczność zaopatrzenia wnioskodawczynie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie danej osoby – według potrzeb;
2. w pozostałym zakresie oddala odwołanie;
3. orzeka, iż nieuiszczone koszty sądowe ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Orzeczeniem z dnia 9 lipca 2020r. Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) we W. Nr (...) utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności we W. z dnia 1 kwietnia 2020r., odmawiające zaliczenia wnioskodawczynie T. W. do osób niepełnosprawnych, wskazując, że werdykt organu I instancji jest zgodny z obowiązującymi w tej materii przepisami prawa i ustalonym stanem faktycznym.

Wnioskodawczynie T. W. złożyła odwołanie od ww. orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) we W., w którym domagała się ponownego przeanalizowania jej dokumentacji medycznej i zmiany orzeczenia poprzez zaliczenie jej do osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym (k. 5).

Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie wnioskodawczynie podała, że w dniu 14 kwietnia 2019r. uległa wypadkowi zmiążdżenia prawej dłoni i mimo wielokrotnych zabiegów rehabilitacyjnych nie odzyskała sprawności, zaś stan jej zdrowia wręcz się pogorszył. Dalej wskazała, że ma trudności w wykonywaniu codziennych czynności, co wymaga pomocy osoby drugiej, a nadto konieczne jest dalsze leczenie i rehabilitacja.

Ustosunkowując się do ww. odwołania **Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) we W.** wniósł o jego oddalenie, wskazując, że nie znalazł podstaw do zaliczenia wnioskodawczynie do jednego z stopni niepełnosprawności (k. 8).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczynie T. W. ma 72 lata, obecnie przebywa na emeryturze.

Z uwagi na stan zdrowia wnioskodawczynie w dniu 16 października 2019r. złożyła wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Orzeczeniem z dnia 1 kwietnia 2020r. (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności we W. postanowił nie zaliczyć wnioskodawczynie do osób niepełnosprawnych. Od powyższego orzeczenia wnioskodawczynie złożyła odwołanie.

W dniu 9 lipca 2020r. Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) we W. po przebadaniu odwołującej orzeczeniem utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności we W..

Dowód: akta sprawy (...), w szczególności wniosek z dn. 16.10.2019r., orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z dn. 01.04.2020r., odwołanie od orzeczenia z dnia 30 kwietnia 2020r., orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z dn. 09.07.2020r.

dokumentacja medyczna wnioskodawczynie (k. 6-7, 51, 81-91, 93)

Wnioskodawczynie została przebadana przez biegłych sądowych ortopedę oraz internistę-kardiologa.

W badaniu ortopedycznym odnotowano: prawidłową budowę ciała, tkankę tłuszczową średnio rozwiniętą, w pełnym kontakcie logiczno-słownym. Czaszka symetryczna, niebolesna przy opukiwaniu ani badaniem palpacyjnym; gałki oczne osadzone prawidłowo, źrenice nieprawidłowo reagujące na światło. Nerwy czaszkowe bez zmian, nos i uszy osadzone prawidłowo, bez wydzieliny patologicznej. Kręgosłup szyjny o lekko spłyconej krzywiźnie, bolesny badaniem palpacyjnym w części dalszej, o ograniczonej ruchomości biernej i czynnej. Zgięcie 30° (norma 35-45°), wyprost 30° (norma 35-45°), zgięcie do boku w prawo 35° (norma do 45°), w lewo 30° (norma do 45°), rotacja w wyproście w obie strony 50° (norma 60-80°). Nieznacznie wzmożone napięcie mięśni przykręgosłupowych, objaw szczytowy zaznaczony. Test perkusyjny słabo dodatni, test V. zaznaczony. Klatka piersiowa symetryczna, prawidłowo wysklepiona, prawidłowo ruchoma oddechowo, niebolesna badaniem palpacyjnym, test O. ujemny. Kręgosłup lędźwiowy o lekko ograniczonej ruchomości biernej i czynnej i o zatartej krzywiźnie, nieznacznie bolesny badaniem palpacyjnym w części dalszej. Próba palce-podłoga 20 cm. Objaw L.'a obustronnie ujemny, zgięcie do boku 20° (norma 30-40°), rotacja tułowia 20° (norma 0-30°), wyprost 30° (norma 0-30°). Nieznacznie wzmożone napięcie mięśni przykręgosłupowych, objaw szczytowy ujemny i test S. ujemny. Miednica niebolesna badaniem palpacyjnym. Brzuch miękki bez oporów patologicznych, w poziomie klatki piersiowej. Objaw G. obustronnie ujemny. Blizny pooperacyjne powłok jamy brzusznej. Kończyny górne ułożone swobodnie o pełnej ruchomości w stawach ramiennych i łokciowych. Ręka prawa - deformacja palców II i III. Ślad zgięcia w stawie międzypaliczkowym dalszym palca III. Blizny pooperacyjne palców II-IV. Czucie dwupunktowe powyżej 4 mm, zniekształcenie obrysu nadgarstka ręki prawej, chwyt precyzyjny i opozycja kciuków osłabiona. Kończyny dolne symetryczne o pełnej ruchomości w stawach biodrowych i skokowych po lewej. Staw skokowy prawy - zgięcie podszwowe 40° (norma 0-50°), zgięcie grzbietowe 20° (norma 0-30°), nawracanie 10° (norma 0-15°), odwracanie 20° (norma 0-35°). Stawy kolanowe objaw balotowania rzepki ujemny, test A. ujemny, test L. ujemny, test P.-S. ujemny, test koślawienia zaznaczony, test S.-H. dodatni dla obu stawów kolanowych. Torbiel B. stawu kolanowego prawego. Obwód stawu kolanowego prawego większy o 2 cm w porównaniu z lewym. H. obu stóp. Słabo stoi na palcach i piętach.

W badaniu internistyczno-kardiologicznym stwierdzono odżywienie prawidłowe, skóra prawidłowo ucieplona i wiotka, tkanka podskórna rozwinięta prawidłowo. Klatka piersiowa prawidłowo wysklepiona, ruchomość oddechowa zachowana, nad płucami wypuk jawny, osłuchowo prawidłowy szmer pęcherzykowy. Akcja serca miarowa, częstość

68/min, tony czyste, akcentacja prawidłowa. Ciśnienie tętnicze 142/86 mmHg, Brzuch miękki bez oporów patologicznych, wątroba prawidłowa, śledziona niemacalna, bez obrzęków obwodowych.

U wnioskodawczyni rozpoznano:

- zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa uogólnione;
- zmiany korzeniowe (...);
- chorobę zwyrodnieniową stawów kolanowych;
- ostrogi piętowe;
- haluxy obu stóp;
- torbiel B.;
- stan po skręceniu stawu skokowego prawego;
- nadciśnienie tętnicze;
- przewlekłe zapalenie oskrzeli nieokreślone;
- refluks żołądkowo-przełykowy;
- wole guzowate tarczycy bez klinicznych objawów dysfunkcji gruczołu;
- łagodny (nieczynny hormonalnie) guz lewego nadnercza.

T. wierzbička jest osobą niepełnosprawną w stopniu lekkim, symbol 05-R. Ubezpieczona wymaga zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie według potrzeb.

Dowód: opinia biegłego ortopedy z dn. 25.11.2020r.(k. 15-18)

uzupełnienie opinii biegłego ortopedy z dn. 28.02.2021r. (k. 38)

opinia biegłego internisty-kardiologa z dn. 19.04.2021r.(k. 53-54)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawczyni zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Wnioskodawczyni T. W. domagała się zmiany orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) we W. z dnia 9 lipca 2020r., przez zaliczenie jej do osób niepełnosprawnych.

Ustalając stan faktyczny w niniejszej sprawie, Sąd oparł się przede wszystkim na dowodach z dokumentów, w tym na dokumentacji znajdującej się w aktach orzeczniczych (...) dotyczącej przebiegu postępowania, na dokumentacji medycznej, jak i na dowodzie z opinii biegłych ortopedy oraz internisty-kardiologa.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020r., poz. 426) wyróżnia trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki (art. 3).

Zgodnie z art. 4 ust. 3 ww. ustawy do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub

mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Stosownie do art. 4 ust. 2 ww. ustawy do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Natomiast wedle art. 4 ust. 1 ww. ustawy do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Celem ustalenia, czy wnioskodawczyni może być zaliczona do osób niepełnosprawnych w stopniu lekkim lub umiarkowanym, a jeśli tak, to od kiedy i z jakim symbolem, czy naruszenie sprawności jest trwałe czy okresowe i na jaki czas, czy zasadne jest orzeczenie (...) ze szczególnym uwzględnieniem innych wskazań w orzeczeniach (...) i (...), a także, czy zachodzi konieczność badania wnioskodawczyni przez innych biegłych, Sąd postanowił podjąć czynności wyjaśniające poprzez zasięgnięcie opinii biegłego sądowego z zakresu ortopedii.

Biegły sądowy dr n. med. M. J. z zakresu swojej specjalności rozpoznał u wnioskodawczyni zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa uogólnione, zmiany korzeniowe (...), chorobę zwyrodnieniową stawów kolanowych, ostrogi piętowe, haluxy obu stóp, torbiel B. oraz stan po skręceniu stawu skokowego prawego. Na podstawie przeprowadzonego badania i analizy dostępnej dokumentacji biegły stwierdził, że wnioskodawczyni wypełnia definicję lekkiego stopnia niepełnosprawności, o symbolu O5-R, z datą początkową 9 lipca 2020r. tj. od posiedzenia (...).

Ubezpieczona wniosła zastrzeżenia do opinii biegłego wskazując, że jest zmuszona korzystać z pomocy osób drugich, co zostało potwierdzone zaświadczeniem lekarza rodzinnego z dnia 30 października 2019r. i dopiero przyznanie jej umiarkowanego stopnia niepełnosprawności umożliwi korzystanie z zabiegów z Narodowego Funduszu Zdrowia i pozwoli na ciągłość leczenia. Nadto ubezpieczona wskazała, że konieczne jest wzięcie pod uwagę wszystkich jej dolegliwości.

W tym stanie rzeczy Sąd uznał za uzasadnione zwrócenie się również do biegłego internisty kardiologa.

Biegły sądowy dr n. med. K. P. stwierdził, że ubezpieczona pod względem internistycznym-kardiologicznym nie jest osobą niepełnosprawną. Odnosząc się do wystawionego przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej zaświadczenia biegły wskazał, że zasadniczymi problemami zdrowotnymi poruszonymi w dokumencie były urazy kończyn górnych przebyte przez wnioskodawczynię urazy kończyn górnych, jednak wnioskodawczyni była już badana przez lekarza biegłego ortopedę, w którego opinii jest osobą o lekkim stopniu niepełnosprawności z powodu dysfunkcji ruchowych. Dalej podał, że co do nadciśnienia tętniczego, refluksu żołądkowo-przełykowego, bezdechu sennego oraz nieokreślonego przewlekłego zapalenia oskrzeli to ubezpieczona konsultowana jest w poradniach specjalistycznych, jednak nie udokumentowano ciężkiego przebiegu żadnego ze wskazanych schorzeń. Stwierdzane u wnioskodawczyni zaburzenia rytmu serca nie wywołują długotrwałej destabilizacji funkcji układu krążenia, zaś badanie przedmiotowe układu oddechowego nie ujawniło patologii. Podobnie stwierdzone u wnioskodawczyni objawy refluksu żołądkowo-przełykowego nie mogą być uznane za przesłankę do orzekania niepełnosprawności, stan odżywienia wnioskodawczyni jest prawidłowy, natomiast zdiagnozowane wole guzowate wymagają nadzoru specjalistycznego, ale przy braku klinicznych oznak dysfunkcji hormonalnej gruczołu nie mogą stanowić o niepełnosprawności.

Wnioskodawczyni złożyła pismo zatytułowane „zastrzeżenia do opinii”, w którym wnosila o wnikliwe rozpoznanie stany zdrowia i wzięcie pod uwagę jej leczenia ortopedycznego, w tym operacji dłoni prawej w dniu 2 czerwca 2021r.; kardiologicznego, gastrologicznego oraz pulmonologicznego, jak również laryngologicznego w postaci niedosłuchu.

Odwołująca nie przedstawiła żadnych merytorycznych zarzutów do złożonej przez biegłego internistę-kardiologa, a de facto wniosła o ponowne wnikliwe rozpoznanie stanu jej zdrowia przedkładając nową dokumentację medyczną.

Sąd na podstawie art. 235² pkt 2 k.p.c. pominął wniosek dowodowy powódki o przeprowadzenie dowodu z dalszych opinii lekarskich jako nieistotny dla rozstrzygnięcia sprawy. Zgłaszane przez odwołującą się dolegliwości były przedmiotem opinii biegłych sądowych ortopedy oraz internisty-kardiologa, natomiast kwestionowanie tychże opinii polegało jedynie na polemice z poczynionymi przez biegłych w sposób prawidłowy ustaleniami i w związku z tym nie mogło skutecznie podważyć ich trafności.

Sąd w pełni podzielił wnioski zawarte w opinii biegłych sądowych z zakresu ortopedii oraz interny-kardiologii, gdyż te bazowały na analizie dokumentacji medycznej i dogłębnym badaniu wnioskodawczyni, a nadto zostały poparte posiadanymi przez biegłych wiadomościami specjalnymi. W ocenie Sądu, opinie tę należało uznać za wiarygodne, a nadto, jasne, wewnętrznie spójne i logiczne.

Opinia biegłego podlega - jak inne dowody - ocenie Sądu według art. 233 § 1 k.p.c., lecz odróżniają ją szczególne kryteria oceny, to jest zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej wniosków.

W tym miejscu podnieść należy, iż jak wskazuje w swym orzecznictwie Sąd Najwyższy: „Sąd może oceniać opinię biegłego pod względem fachowości, rzetelności czy logiczności. Może pomijać oczywiste pomyłki czy błędy rachunkowe. Nie może jednak nie podzielać poglądów biegłego, czy w ich miejsce wprowadzać własnych stwierdzeń” (por. wyrok SN z dnia 19 grudnia 1990 roku, sygn. akt I PR 148/90, OSP 1991/11/300).

Mając na względzie wnioski wyrażone w opinii biegłych Sąd doszedł do przekonania, że w okolicznościach niniejszej sprawy zachodziły podstawy do zmiany orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) z dnia 9 lipca 2020r. i poprzedzającego go orzeczenia (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności we W. z dnia 1 kwietnia 2020r. i zmienił je w ten sposób, że zaliczył wnioskodawczynię T. W. do lekkiego stopnia niepełnosprawności, od dnia 9 lipca 2020r. na stałe, symbol niepełnosprawności 05-R, a także zmienił zaskarżone orzeczenie w części dotyczącej wskazań w punkcie 5 przez wpisanie, że istnieje konieczność zaopatrzenia wnioskodawczyni w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie danej osoby – według potrzeb, o czym orzekł **w punkcie I sentencji wyroku.**

W punkcie II sentencji wyroku Sąd oddalił dalej idące odwołanie.

O kosztach sądowych Sąd orzekł **w punkcie III sentencji wyroku** zaliczając je na rachunek Skarbu Państwa, albowiem zarówno odwołująca się, jak i organ rentowy byli z mocy ustawy zwolnieni od ich uiszczenia, w myśl przepisów art. 94 i 96 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity: Dz. U. 2020 r. poz. 755).